

CONCLUSIONS DEL GRUP DE TREBALL “PARTICIPACIÓ INFANTIL” Àrea de Bon Govern, Transparència i Participació de la Diputació de Girona

Data: 9 d'octubre de 10h a 13h

Lloc: CaixaForum de Girona

La segona trobada del **Grup de Treball de Participació Infantil de la Diputació de Girona** va reunir personal tècnic i polític d'ajuntaments de la demarcació de Girona interessats en la promoció d'experiències de participació infantil. També hi va assistir la professora Ana Novella de la Universitat de Barcelona, la professora Anna Planas, coordinadora d'Educació Social de la Universitat de Girona i el professor Salvador Martí, coordinador de Ciències Polítiques de la Universitat de Girona.

Objectius de la sessió

Recollint les necessitats expressades pels assistents a la primera trobada del mes de juny, els objectius de la sessió eren:

- Donar a conèixer experiències de participació infantil
- Fomentar espais de diàleg i intercanvi d'idees
- Promoure iniciatives de participació en la infància i l'adolescència als municipis gironins

Municipis participants a la segona trobada del Grup de Treball

Barberà del Vallès, Blanes, Cassà de la Selva, Castellar del Vallès, Castelló d'Empúries, Figueres, Girona, La Vall d'en Bas, Olot, Sant Hilari Sacalm i Riudaura.

Desenvolupament de la sessió

1. Necessitats dels municipis

S'inicia la reunió fent un repàs a les demandes i necessitats dels municipis que van participar a la primera sessió del Grup de Treball de Participació Infantil.

- Espai de formació amb recursos tècnics, seminaris i tallers.
- Acompanyament d'experts per a impulsar aquests processos als municipis.
- Accés a exemples d'experiències de participació infantil als municipis. Estudis de cas (reptes que s'han afrontat i de com s'han superat).

- Espai per a construir coneixement entre tothom, que podria ser un espai virtual de treball comú on compartir experiències i resoldre dubtes. Pot ser un espai multi-funció, on també aportar reflexions comuns, compartir estratègies de resolució, i també fer la funció de laboratori d'idees.

2. Presentació de bones pràctiques

Es presenten tres bones pràctiques de Consells d'Infants de tres municipis (dues de les comarques gironines i un de la província de Barcelona). Es va demanar a les ponents que responguessin les següents preguntes:

- Des de quin servei o serveis de l'Ajuntament es lidera la vostra experiència?
- Per què i com iniciem el Consell d'Infants?
- Quina és la relació infants/escola/família/Ajuntament?
- Quin és el procés de selecció dels membres del Consell d'Infants?
- Què destacaríeu de la vostra experiència?
- Quins aspectes penseu que cal millorar?

A continuació es fa un breu resum de les tres experiències presentades.

Consell d'Infants de Castellar del Vallès (Mercè Costa, tècnica d'infància)

- Experiència amb **més de 10 anys** de recorregut. Es va iniciar el curs 2009-2010.
- Actualment el projecte depèn de l'**Àrea d'Infància** de l'Ajuntament i compta amb la dinamització de la tècnica.
- Es treballa **conjuntament amb les escoles** i des de l'inici s'impliquen tots els centres educatius. Es considera difícil desvincular el projecte de les escoles i es valora positivament la col·laboració escola/Ajuntament i l'acompanyament que es fa des de les aules. En canvi el Consell d'Adolescents funciona independentment als centres escolars.
- Els membres del Consell d'Infants se seleccionen a l'escola mitjançant **eleccions**. El resultat acostuma a ser un grup heterogeni de nens i nenes.
- S'impliquen les **famílies** en dos moments del projecte: a l'inici on els consellers i conselleres expliquen el projecte i a l'acte final de presentació de propostes.
- El **tema** a treballar cada any, es planteja des dels mateixos infants, des de l'escola o des de l'equip de govern, depèn de cada any.
- Participen en els **Pressupostos Participatius** i això ha permès tirar endavant propostes, veure els resultats de la participació i transformar la realitat. Dona visibilitat a la infància. Els nens i nenes poden fer propostes i poden votar a partir de 10 anys.
- **Valoració positiva** del projecte. Els aspectes a millorar es recullen a l'apartat de reflexions d'aquest document.

Consell d'Infants de Sant Hilari Sacalm (Jennifer Gallardo, Regidora de Participació Ciutadana)

- Aquest model **combina** la participació de **tots els nens i nenes de 5è i 6è** de primària de les escoles del poble amb la participació d'un **grup de representants**. Tots els nens i nenes participen des de l'aula una vegada al mes; el grup de representants es reuneix en paral·lel també mensualment.
- El projecte depèn de la **regidoria de participació ciutadana** i compten amb un **equip de dinamitzadores** externes per coordinar el Consell d'Infants i dinamitzar les sessions a l'aula i fora de l'aula.
- La regidora de participació ciutadana està present a les sessions.
- El Consell d'Infants està **actiu 11 mesos l'any**, descansa el mes d'agost. El juliol se celebra el Ple i es fa un berenar a la plaça del poble per donar visibilitat al projecte.
- La **selecció dels membres** del grup del Consell d'Infants es fa per **sorteig** per facilitar que tots els infants tinguin oportunitat de participar. Un cop escollits, els alumnes poden decidir si accepten o no formar part del Consell d'infants. Per tant és un càrrec que assumeixen de manera voluntària.
- Compten amb un **reglament de funcionament** elaborat a demanda dels propis infants.
- Cada any l'**Ajuntament proposa tres temes** i el Consell d'Infants n'escull un. S'ha treballat el civisme i els camins escolars segurs.
- Planteja la dificultat de relacionar-se amb les escoles. **Voluntat de desvincular-se de les escoles** i de treballar en horari no lectiu.
- Caldria incidir més en la difusió i la comunicació.

Consell Ciutadà d'Infants de Figueres (Anna Cortada, tècnica d'educació i Enya Garcia, dinamitzadora)

- Experiència iniciada el **2014**.
- Es treballa amb 13 escoles i 5 instituts, implicant nens i nenes de 5è, 6è de primària i 1r i 2n de secundària.
- La meitat dels membres del Consell es **renoven** el mes de novembre. Cada any se celebren eleccions a 1r ESO i a 5è de primària per escollir els nous membres.
- Importància d'explicar què és el Consell d'Infants. Els mateixos nens i nenes han fet un **vídeo** divulgatiu. Cada any es publica un **llibret informatiu**.
- Es dona molta importància al **retorn dels polítics**.
- Els consellers i conselleres no representen els alumnes de les escoles sinó tots els nens i nenes de Figueres

3. Reflexions compartides

- Com estendre la **participació més enllà** del Consell d'Infants?
- Sensació de "**participació aparador**": molta rapidesa, poc temps per generar consens i debatre
- El Consell d'Infants ha d'estar **vinculat a les escoles**? S'ha de seguir el calendari escolar?
- **Sobre el tema:**
 - o **Combinar** encàrrec polític amb altres temes d'interès per als infants. Si la demanda prové de l'equip de govern, aquesta hauria d'anar acompanyada d'un compromís polític, una planificació i partida pressupostària.
 - o Es recomana ser **flexibles i estar oberts** a les inquietuds dels infants.
 - o **Compromís** per part de l'equip de govern.
 - o Necessitat que l'equip tècnic del Consell d'Infants faci el **seguiment amb el responsable polític** perquè aquest tingui coneixement del que es treballa a cada sessió i de les conclusions del treball dels Infants.
- Participació com a **dret i també com a deure**.
- Importància de definir si el Consell d'Infants és un òrgan consultiu o va més enllà i és un programa educatiu de **transformació en l'acció**.
- En relació a la presentació de les conclusions del Consell d'Infants al Ple, diferents opcions:
 - o Ple extraordinari del Consell d'Infants
 - o Ple del Consell d'Infants amb l'alcalde i es traslladen els acords en un ple ordinari
 - o Presentació de projectes en actes concrets
- Es considera molt important **marcar les regles del joc**. Més enllà que es pugui definir un encàrrec concret o un tema a treballar, és un espai on es poden canalitzar queixes i propostes a les quals cal donar resposta. És important definir les funcions i fer-ho conjuntament amb els infants. Donar resposta a totes les propostes (si no es poden dur a terme, explicar les raons).
- Es pot generar **frustració** si no es poden tirar endavant les propostes. Buscar eines per gestionar la possible frustració, definir les funcions, **rendir comptes**.

Continuïtat del Grup de Treball

- Buscar **sinèrgies** amb Educació 360 i la Xarxa de Ciutats Educadores de Girona.
- **Conèixer la visió dels infants membres de Consells d'Infants** en una de les trobades del Grup de Treball. Convidar consellers i conselleres perquè expliquin la seva experiència.
- Explicar **casos de participació infantil més enllà dels Consells d'Infants** (exemple: Ciutats Educadores).
- **Formació en eines metodològiques** i de dinamització de sessions.
- Sessions de formació i **reflexió per a representants polítics**.
- Com **generar coneixement a partir del Grup de Treball?** Quin ha de ser el paper de les Universitats?
- **Propera trobada el mes de febrer o març de 2019.** Caldrà establir els objectius. Una possibilitat seria presentar experiències de participació infantil més enllà dels Consells d'Infants.

Relació de municipis participants a la segona trobada del Grup de Treball

- Barberà del Vallès: Sara Torres, tècnica d'educació, primera infància i família
- Blanes: Ivan del Rio, tècnic de participació ciutadana.
- Cassà de la Selva: Nerta Cervera, tècnica d'educació.
- Castelló d'Empúries: Clàudia Escobar, educadora del centre obert d'Empuriabrava
- Castellar del Vallès: Mercè Costa, tècnica d'Infància
- Figueres: Anna Cortada, tècnica de l'Ajuntament de Figueres; Enya Garcia, dinamitzadora del Consell d'Infants.
- Girona: Lali Turró, tècnica del Servei d'Educació
- La Vall d'en Bas: Lluís Rubió, tècnic de joventut i educació
- Olot: Montse Riera, tècnica d'educació Institut Municipal d'Educació i Joventut
- Riudaura: David Jane, Alcalde.
- Sant Hilari Sacalm: Jennifer Gallardo, regidora de participació ciutadana